

Näringsdepartementet

Statens väg- och
transportforskningsinstitut

581 95 Linköping

Uppdrag att ta fram kunskapsunderlag om trafikens samhällsekonomiska kostnader

Regeringens beslut

Regeringen uppdrar åt Statens väg- och transportforskningsinstitut (VTI) att fortsätta påbörjat arbetet med att ta fram och uppdatera kunskapsunderlag om trafikens samhällsekonomiska kostnader.

Uppdraget omfattar fortsättningsvis alla trafikslag samt både gods- och persontransporter. Uppdraget omfattar även att beskriva geografisk differentiering av kostnader inom hela Sverige. VTI bör studera andra länders forskning om trafikens samhällsekonomiska kostnader i syfte att ta lärdom av olika värderingsmetoder, framförallt hos angränsande länder inom Europeiska unionen.

Vid genomförandet av uppdraget ska VTI föra en dialog med berörda aktörer.

VTI ska delredovisa uppdraget till Regeringskansliet (Näringsdepartementet) senast den 1 november 2015 och slutredovisa uppdraget senast den 1 november 2016 till Regeringskansliet (Näringsdepartementet).

Uppdraget ska i lika delar finansieras inom ramen för anslaget 1:1 Utveckling av statens transportinfrastruktur, anslagsposten 12.2 Forskning och innovation och anslaget 1:2 Vidmakthållande av statens transportinfrastruktur, anslagsposten 4 Forskning och innovation, inom utgiftsområde 22 Kommunikationer. Anslagsposterna får belastas med maximalt 5 000 000 kronor vardera efter att uppdraget redovisats.

Skälen för regeringens beslut

Regeringen uppdrog den 13 december 2012 åt VTI att ta fram kunskapsunderlag om trafikens samhällsekonomiska kostnader (dnr N2012/6321/TE). VTI redovisade uppdraget den 1 november 2014. Av redovisningen framgår att det finns fortsatt behov av att ta fram och uppdatera kunskapsunderlag om trafikens samhällsekonomiska kostnader.

Trafikanalys har i sin instruktion ett årligt uppdrag att analysera transportsektorns samhällsekonomiska kostnader i relation till skatte- och avgiftsuttag inom olika delar av den svenska och europeiska transportsektorn. Trafikanalys har i samband med detta identifierat att det finns fortsatt behov av att utveckla och ta fram kunskapsunderlag för en trafikslagsövergripande analys av kostnadsansvaret. Trafikanalys har även beskrivit vilka kunskapsluckor som finns. Även i Trafikverkets redovisning av regeringsuppdraget inför förslag till nationell plan för transportsystemet 2014–2025 identifieras behov av kompletterande kunskapsunderlag om kostnadsansvaret för transportsystemet. Pågående och planerat arbete inom EU-kommissionen samt inom Regeringskansliet ställer krav på att kunskapsunderlag finns. Närmast i tiden ligger förhandlingar om genomförandeakter till följd av det nya järnvägsdirektivet, vilket medför behov av beräkningar för såväl slitage som drift och underhåll av järnvägsystemet. Sådana beräkningar kan även behövas när direktivet ska genomföras i svensk lagstiftning.

Frågan om rättvis och effektiv prissättning av transporter kräver fortsatt arbete avseende att uppdatera forskning och data i syfte att bättre belysa transporternas samhällsekonomiska kostnader.

På regeringens vägnar

Mehmet Kaplan

Marina Fransson

Kopia till

Finansdepartementet/BA och SKA
Miljödepartementet/KL, NM, MM, ME och E
Näringsdepartementet/RT
Trafikanalys
Trafikverket
Transportstyrelsen
Sjöfartsverket
Luftfartsverket
Naturvårdsverket
Statens energimyndighet